

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 31

van **EMMILY TALPE**

datum: 15 oktober 2020

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Biologische landbouw - Bionetwerken

De biologische landbouw heeft duidelijk groeipotentieel. Om de ontwikkeling van de biolandbouw, die in Vlaanderen nog steeds een bescheiden aandeel vertegenwoordigt, verder te ontwikkelen en te professionaliseren, werd een strategisch plan rond 'Biolandbouw 2018-2022' opgesteld. Dat gebeurde nog door de vorige minister van Landbouw. In het kader van dat strategische plan kende de huidige minister eind 2019 105.000 euro toe voor de steun aan twee bestaande bionetwerken in het Pajottenland en Voeren-Haspengouw en de realisatie van een derde netwerk. Voor dat derde netwerk liep in 2019 een voorstudie.

Naast de professionalisering van de biolandbouw heeft de minister het afgelopen jaar enkele keren aangekondigd te zullen onderzoeken welke belemmeringen vandaag nog bestaan om over te schakelen op biolandbouw, of die onze bioboeren benadelen in vergelijking met hun buitenlandse collega's. In het Strategische Actieplan Biolandbouw 2018-2022 wordt een van de uitdagingen omschreven als volgt: "een eigen regelgeving voor de certificatie van biologische producten die gelijke kansen (level playing field) voor de biologische productie moet waarborgen in een interregionale en internationale context. De horizontale wetgeving voor biologische landbouw afstemmen op dit gegeven is vaak een evenwichtsoefening."

Een van de klassieke voorbeelden hiervan is de bepaling dat biogroenten onder glas moeten worden geteeld in volle grond. Dat is net de reden waarom we in Vlaanderen zo weinig biogroenten onder glas hebben en we onze biokomkommers bijvoorbeeld vaak uit Spanje moeten importeren, netjes apart individueel verpakt in plastic om ze vers te houden.

1. a) Wat is de stand van zaken van de ontwikkeling van het derde bionetwerk?
b) Aan welk concreet bionetwerk werd een voorstudie gewijd?
2. a) Werd reeds een evaluatie gemaakt van de bestaande bionetwerken?
b) Wat waren de belangrijkste bevindingen en wat waren de belangrijkste werkpunten?
c) Welke concrete resultaten hebben de bestaande netwerken al opgeleverd?
3. a) Heeft de minister al werk gemaakt van de evaluatie van de belemmerende

bepalingen in de bestaande lastenboeken voor bioproducten in het algemeen en die van groenten onder glas in het bijzonder met het oog op een gelijk speelveld in interregionale en internationale context?

- b) Door wie, op welke manier en op welke termijn werd of wordt dit aangepakt?
- 4. a) Werd hiervoor ook al een internationale benchmarking gemaakt van onze specifieke toepassingsregels rond bio? Zo ja, met welke landen?
- b) Wat waren de belangrijkste verschilpunten waarin Vlaanderen strengere of afwijkende toepassingsregels hanteert?
- c) Welke bijstellingen aan de Vlaamse bioregelgeving zal de minister doorvoeren?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 31 van 15 oktober 2020

van **EMMILY TALPE**

1. a. Voor de derde biocluster werd een verkenningstraject uitgevoerd. Deze biocluster zal deze winter worden opgestart.
- b. In de voorstudie werden verschillende locaties onderzocht die door verschillende stakeholders werden aangewezen als potentieel interessant:
 - zuivel (plus akkerbouw) in Oost-Vlaanderen (Meetjesland en Leiestreek);
 - wijnbouw, pitfruit e, vleesvee in het Hageland;
 - zuivel (melkvee en geit) in West-Vlaanderen;
 - kleinschalig pluimvee in de Antwerpse Kempen.
2. a-b.Ja. De belangrijkste bevindingen en werkpunten zijn:
 - Een reële marktvraag blijft de grootste motivator voor omschakeling. Een concrete marktvraag van een in de regio gekende afnemer, met toelichting van gezochte volumes en toegekende prijzen, leidt relatief snel tot omschakeling van gangbare bedrijven.
 - De boodschap verspreiden via lokale erfbetreders werkt. Als gekende erfbetreders (consulenten Boerenbond, Algemeen Boerensyndicaat (ABS), veevoederleveranciers,...) de communicatie rond een nieuwe cluster mee uitdragen, komt de boodschap geloofwaardiger over.
 - Ondersteuning van bestaande lokale dynamieken werkt beter dan iets van nul opstarten. Zowel in het Pajottenland als in Voeren liepen al initiatieven die gangbare landbouwbedrijven aanzetten om op zoek te gaan naar nieuwe toekomstperspectieven. Door hen via een clusterwerking de piste 'bio-omschakeling' aan te bieden, hebben we in beide regio's een mooi resultaat behaald.
 - Sectorspecifiek werken blijft noodzakelijk. Dit sluit aan bij het aspect 'reële marktvraag'. Hoe meer sectorgericht onze toelichtingen zijn, zowel op economisch als teelttechnisch vlak, hoe groter de interesse bij gangbare landbouwers.
 - Het betrekken van lokale bio-producenten die als bedrijf een technisch en economisch goede uitstraling hebben, kan twijfelaars over de streep trekken. Interactie stimuleren in de clusterregio's tussen de biologische en de gangbare bedrijven is een groot pluspunt.
- c. Omschakelen kost tijd, ook bij een regionale aanpak. Je bedrijf heroriënteren naar bio vraagt een grote inspanning van gangbare producenten, zowel teelttechnisch als financieel en mentaal. Ook al kunnen we via een clusterwerking versneld mensen samenbrengen, we moeten gangbare landbouwers de tijd gunnen om zich te heroriënteren.

Gemiddeld duurt het een vijftal jaar tussen de eerste omschakelingsplannen en de effectieve omschakeling. De gerichte acties naar landbouwers zijn in het najaar van 2019 gestart. Het is dus nog vroeg om nu al te evalueren hoeveel landbouwers in de bioclusters omschakelden naar bio. De bioclusters konden echter wel rekenen op veel interesse van de doelgroep.

3. De specifieke productieregels die van toepassing zijn voor de biologische productiemethode, zijn op Europees niveau vastgelegd via Verordening (EG) nr. 834/2007 en de bijhorende uitvoeringsverordeningen. In de toekomst, vanaf de inwerkingtreding van de nieuwe bio verordening vanaf 01/01/2022, zal dit worden bepaald op grond van Verordening (EU) 2018/848 en de bijhorende uitvoeringsverordeningen. Door deze regels op Europees niveau vast te leggen, beoogt de Europese Commissie een gelijk speelveld in interregionale en internationale context. De Vlaamse wetgeving bevat geen bijkomende specifieke productieregels voor de teelt van groenten onder glas, die strenger zijn dan de Europees vastgelegde regels.
4. Er zijn in de Vlaamse wetgeving geen specifieke strengere of afwijkende productieregels ten opzichte van de andere lidstaten opgelegd.

Het kan voorkomen dat de Europees vastgelegde productieregels in specifieke situaties voor interpretatie vatbaar zijn. Als er daardoor onduidelijkheden of vragen opduiken, doet het Departement Landbouw en Visserij indien nodig een bevraging naar hun specifieke interpretatie bij de experts in de andere regio's of in de andere (buur)landen. Ook kan de vraag worden gesteld of de informatie worden doorgespeeld aan de Europese Commissie, omdat het inderdaad van belang is dat er een gelijk speelveld bestaat binnen de interregionale en internationale context. Tijdens audits van de Europese Commissie kunnen de lidstaten eveneens gewezen worden op de correcte interpretatie van de geldende Europese regels.